

REPUBLIKA E SHQIPËRIE

**PARTNERITETI I QEVERISJES SE HAPUR
PLANI KOMBETAR I VEPRIMIT PER SHQIPERINE
2020 - 2022**

Open
Government
Partnership

Transparenca Fiskale

Angazhimet

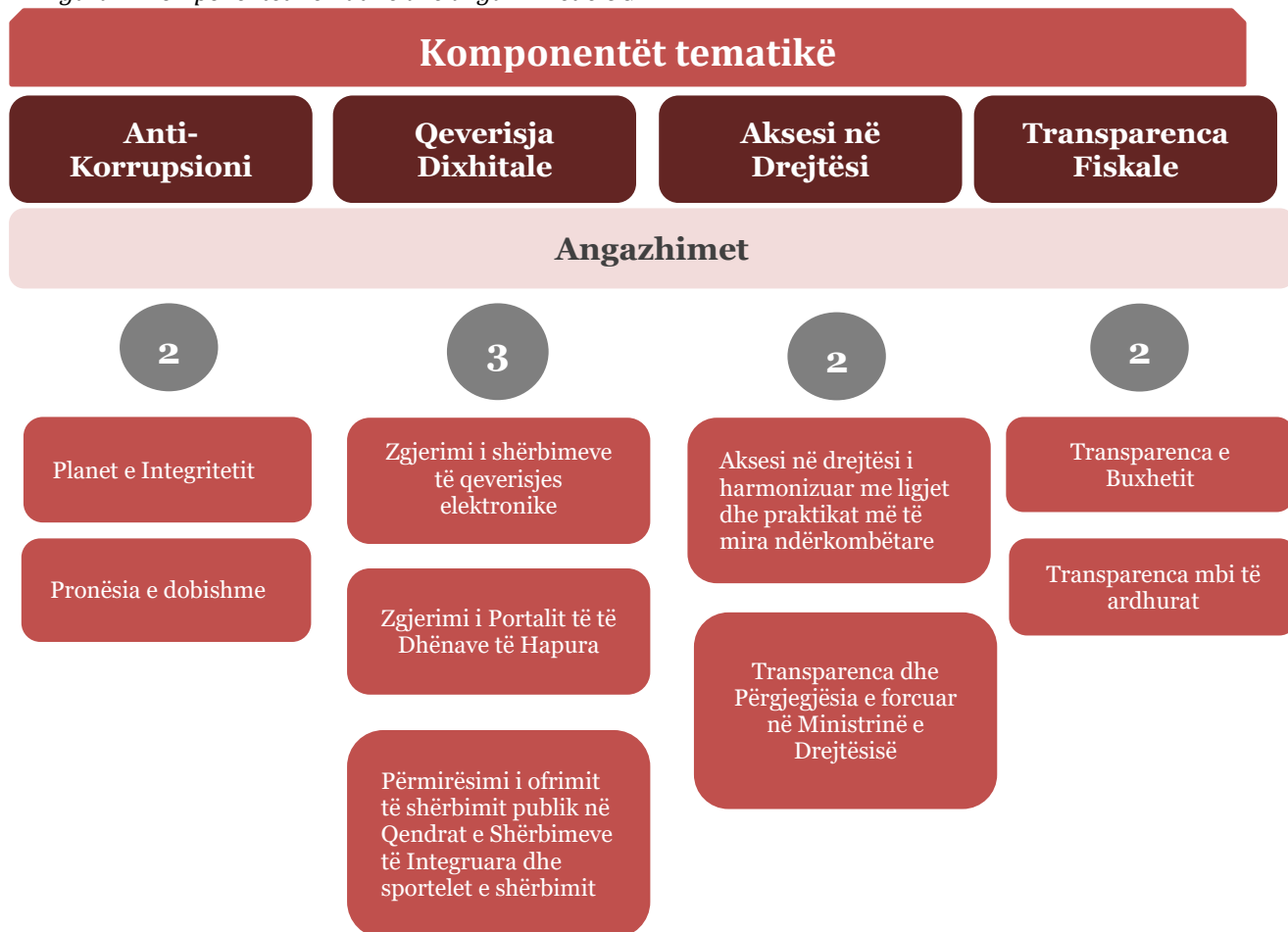
Në përgatitjen e Planit të Veprimit të Partneritetit të Qeverisjes së Hapur 2020-2022 (OGP) u zgjodhën katër fusha të politikave për të qenë çështjet tematike të planit të veprimit bazuar në standartet e bashkëbërjes. Prioritetet bazuar në rekomandimet kombëtare dhe ndërkombëtare për mirëqeverisjen dhe reformën e administratës publike menaxhohen nga koordinatori tematik dhe pika e kontaktit të OGP-së në mënyrë të harmonizuar.

Figura 1: Komponentët Tematik dhe Institucionet Kryesore të Pikave Fokale

Anti-Korrupsioni	<ul style="list-style-type: none"> Ministria e Drejtësisë (MD) Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE)
Qeverisja Dixhitale	<ul style="list-style-type: none"> Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) Agjencia e Ofrimit të Shërbimeve të Integruara në Shqipëri (ADISA)
Aksesi në Drejtësi	<ul style="list-style-type: none"> Ministria e Drejtësisë (MD)
Transparenca Fiskale	<ul style="list-style-type: none"> Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE)

Bazuar në strategjitë dhe prioritetet e qeverisë si dhe komentet/idetë e nxjera nga konsultimet me palët e interesit, u përcaktuan nëntë objektiva strategjike/nëntë angazhime të strukturuar në Planin e Veprimit të OGP-së 2020-2022. Këto angazhime fokusohen kryesisht (i) në rritjen e aksesit në shërbimet publike dhe rritjen e përgjegjësisë përmes qasjeve të koordinuara për të përmirësuar cilësinë e informacionit për publikun. Mundësimi i iniciativave të tilla për të promovuar pjesëmarrjen qytetare dhe besimin e publikut mbështesin të gjitha angazhimet e zgjedhura.

Figura 2: Komponentët Tematikë dhe angazhimet e OGP 2020-2022

Komponenti 4

Transparenca fiskale për të përmirësuar mbulimin, cilësinë dhe aksesin e informacionit mbi financat publike.

Pse është transparenca fiskale një prioritet për Shqipërinë?

Shërbimet publike financohen nga fondet e tatimpaguesve dhe shpërndarja e këtyre fondeve përcaktohet përmes buxhetit dhe ciklit fiskal. Rritja e përgjegjësisë mbi buxhetin dhe ciklit fiskal parandalon humbjet dhe korrupsionin dhe siguron që vendimet dhe shpenzimet buxhetore të pasqyrojnë interesat e publikut. Përmes transparencës, pjesëmarrjes së publikut dhe mbikëqyrjes legislative, kjo hapje mund të ndihmojë në parandalimin e korrupsionit. Rritja e transparencës dhe pjesëmarrjes së publikut përgjatë buxhetit dhe ciklit fiskal është veçanërisht e rëndësishme për qeverinë shqiptare.

Në mënyrë që transparenca fiskale të lehtësojë fuqizimin e qytetarëve për të kontrolluar financat publike do të duhet të promovohet llogaridhënia e financave publike, publikimi i dokumenteve/informacioni. Për shkak të natyrës teknike të shumë dokumenteve buxhetore në mënyrë që të arrihet transparenca fiskale, informacioni duhet të botohet në një format që jo vetëm është i arritshëm, por gjithashtu kuptohet lehtësisht nga qytetarët, duke përdorur një gjuhë të thjeshtë dhe duke përfshirë burime shtesë ose informacione shoqëruese që shpjegojnë koncepte më komplekse ose teknike.

Përpjekjet dhe progresi i qeverisë

Transparenca fiskale, si në buxhetin e qeverisë ashtu edhe në të ardhurat publike, ka qenë gjithnjë e më shumë në fokus për Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (MFE). Në kuadër të Strategjisë Sektoriale të Menaxhimit të Financave Publike (MFP) të Shqipërisë 2019-2022, kuadri udhëzues për zbatimin e të gjitha reformave qeveritare të MFP, transparenca fiskale është një nga prioritetet dhe është një nga shtatë objektivat specifike të strategjisë. Me qëllim arritjen e llogaridhënies dhe transparencës së përmirësuar përmes raportimit më të mirë të performancës financiare dhe jo-financiare në përputhje me standardet ndërkombëtare strategjia e MFP përshkruan pesë objektiva kryesorë të ndërhyrjeve:

- i. Statistikat financiare të besueshme në përputhje me standardet ndërkombëtare;
- ii. Raportet vjetore financiare të botuara në vit me informacion të aksesueshëm të raportit të performancës financiare;
- iii. Angazhimin e publikut në planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit;
- iv. Pasqyrat financiare të paraqitura në përputhje me standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (IPSAS);
- v. Përgatitja dhe publikimi i regjistrit të përmirësuar të aseteve të sektorit publik bazuar në rregulloret e përmirësuara për vlerësimin dhe inventarizimin e tyre.

Transparenca fiskale ishte përfshirë gjithashtu në Strategjinë e mëparshme të MFP 2014-2020. Këto strategji kanë përdorur gjetjet dhe rekomandimet nga vlerësimet e pavarura ndërkombëtare për të adresuar sfidat e identifikuara të reformës së financave publike. Për më tepër, transparenca fiskale ishte një reformë prioritare e Planit të Veprimit të OGP-së të Shqipërisë 2018-2020. Në vitet e fundit, transparenca fiskale është rritur në Shqipëri. Midis 2010 dhe 2019 rezultati i OBI në Shqipëri është rritur nga 33 në 55 nga 100 të mundshëm. Gjithsesi, përpjekjet për të përmirësuar transparencën fiskale duhet të përmirësohet në mënyrë të konsiderueshme për të përmbushur

synimet e nevojshme.

Bashkëpunimi me shoqërinë civile

Angazhimi i palëve të interesuara në lidhje me transparencën fiskale ka qenë prej kohësh një sfidë megjithatë, përpjekjet për t'u angazhuar, konsultuar dhe bashkëpunuar me organizatat e shoqërisë civile (OSHC) dhe palët e interesit kanë qenë një fokus në rritje i qasjes së MFE-së. OSHC-të shpesh ishin të ftuara për të kontribuar në hartimin e strategjisë përmes një procesi gjithpërfshirës të konsultimit publik.

Ndërsa besimi i publikut në këto procese është ende duke u vendosur, në vitin 2019 një workshop i organizuar jo vetëm për konsultimin publik të strategjisë së MFP-së, por gjithashtu për të marrë reagime se si MFE mund të përmirësojë angazhimin e palëve të interesuara në faza të ndryshme të buxhetit. Për më tepër, për çdo raport vjetor të monitorimit të MFP-së, OSHC-të janë të ftuara të marrin pjesë për të dhënë komentet e tyre dhe janë të ftuar të marrin pjesë në takimin e Komitetit Drejtues të MFP-së. Parlamenti i Shqipërisë ka krijuar dëgjime publike në lidhje me miratimin e buxhetit vjetor dhe OSHC-të janë të ftuara të bashkëpunojnë dhe të japin reagime gjatë përgatitjes së dokumenteve të buxhetit siç është Planifikimi i Buxhetit Afatmesëm (PBA).

Sfidat e mbetura

Nëse nuk do të rritet aksesimi i informacionit fiskal, transparenca fiskale nuk do të jetë efektive në promovimin e qeverisjes fiskale. Kështu, përpjekjet drejt transparencës fiskale do të synohet të lehtësohet angazhimi dhe kuptueshmëria me publikun. OBI ka rekomanduar që Shqipëria të zgjerojë informacionin financiar dhe të politikave në propozimin e Buxhetit, raportin dhe rishikimin e ndërmjetëm për të qenë më specifik, duke shpërndarë informacionin e cila do tu ofrojë palëve të interesit një kuptim më të plotë. Për më tepër, OBI thekson rëndësinë e Buxhetit të Qytetarëve(BQ) - duke rekomanduar që procesi të promovohet gjerësisht për të inkurajuar angazhimin, që nevojat e publikut të identifikohen dhe të përfshihen para aprovimit të buxhetit dhe sigurisht buxheti të botohet për fazat shtesë të procesit.

Meqenëse parlamenti i Shqipërisë siguron mbikëqyrje kompetente gjatë fazës së planifikimit të ciklit buxhetor dhe mbikëqyrje të kufizuar gjatë fazës së zbatimit për të përmirësuar një mbikëqyrje të tillë, rekomandohet që Shqipëria të forcojë mbikëqyrjen legislative të zbatimit të buxhetit brenda vitit dhe propozimet ekzekutive të buxhetit, shpenzimet dhe forcimin e procesit të pavarur të mbikëqyrjes së auditimit.

Duke kuptuar përfitimet e hapjes fiskale, Shqipëria do të duhet të përmirësojë ndjeshëm angazhimin e palëve të interesuara dhe pjesëmarrjen e publikut. Në vlerësimin e OBI 2019, Shqipëria shënoi vetëm 7 nga 100 pikë të mundshme, me 61 pikë që konsiderohen pragu për pjesëmarrjen e duhur të publikut në procesin e buxhetit. Ndërsa mesatarja globale prej 14/100 tregon që pjesëmarrja e publikut në procesin e buxhetimit mungon në të gjithë botën, me një rezultat kaq të ulët Shqipëria do të duhet të ndjekë përpjekjet transformuese për të përmirësuar pjesëmarrjen e publikut. Për të punuar drejt një procesi më pjesëmarrjes së buxhetit, vlerësimi i OBI rekomandon:

- i. Mekanizmat drejtuese të MFE-së për të angazhuar publikun gjatë hartimit të buxhetit dhe për të monitoruar zbatimin e buxhetit dhe për të dhënë prioritet të angazhimit aktiv me komunitete të përfaqësuara, drejtpërdrejt ose përmes organizatave të shoqërisë civile që i përfaqësojnë ata;
- ii. Parlamenti duhet të lejojë çdo anëtar të publikut ose çdo OSHC-je të dëshmojë gjatë seancave dëgjimore mbi propozimin e buxhetit para miratimit të tij dhe gjatë dëgjimeve të tij në Raportin e Auditimit;
- iii. Institucioni i Kontrollit të Shtetit duhet të krijojë mekanizma zyrtarë për publikun për të ndihmuar në zhvillimin e programit të tij të auditimit dhe për të kontribuar në hetimet

përkatëse të auditimit.

Në konsideratë specifike të reagimeve të palëve të interesuara, konsultimet publike me OSHC-të kanë identifikuar rekomandimet e mëposhtme lidhur me transparencën fiskale:

- iv. Publikimi dhe aksesueshmëri në të dhënat e Statistikave Financiare të Qeverisë për publikun;
- v. Thjeshtimi i dokumentave të buxhetit, si Buxheti i Qytetarëve në nivelin Qendror dhe Lokal, Raportin e e Buxhetit, etj;
- vi. Përmirësimi i publikimit të kontratave të koncesionit dhe posaçërisht për monitorimin e autoriteteve të koncesionit në bazë të performancës;
- vii. Rritja e angazhimit të qytetarëve në procesin e buxhetit etj.

Angazhimi 8

Objektivi specifik: **Transparenca e Buxhetit**

Janar 2020 - Dhjetor 2022

Agjencia / aktori kryesor
zbatues

Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Përshkrimi i angazhimit

**Cili është
problemi
publik që
angazhimi do
të adresojë?**

Transparenca, pjesëmarrja e publikut dhe mbikëqyrja legislative në zhvillimin e buxheteve krijon rezultate më të mira dhe janë çështjet kryesore për të përmirësuar më mirë aksesin e qytetarëve në dokumentet fiskale. Rritja e përgjegjësisë mbi buxhetin dhe ciklin fiskal parandalon humbjet dhe korrupsionin dhe siguron që vendimet dhe shpenzimet buxhetore pasqyrojnë interesat e qytetarëve. Përmes transparencës, pjesëmarrjes së publikut dhe mbikëqyrjes legislative, kjo mund të ndihmojë në luftimin e korrupsionit. Rritja e transparencës dhe pjesëmarrjes së publikut përgjatë buxhetit dhe ciklit fiskal është veçanërisht e rëndësishme për Shqipërinë. Në vitet e fundit, transparenca fiskale është rritur në Shqipëri. Midis 2010 dhe 2019 rezultati i Shqipërisë në Indeksin e Buxhetit të Hapur ¹ (OBI) është rritur nga 33 në 55 nga 100 të mundshëm. Megjithatë inkurajues, sipas vlerësimit të OBI 2019, paraqet se Shqipëria ka bërë progress por ende nuk boton material të mjaftueshëm për të mbështetur debatin e informuar publik mbi buxhetin. Në vlerësimin e vitit 2019 të disponueshmërisë në internet, afatet kohore dhe gjithëpërfshirjen e tetë dokumenteve kryesore buxhetore, Shqipëria u rendit e 43-ta nga 117 vende.

Në mënyrë që transparenca fiskale të lehtësojë fuqizimin e qytetarëve për të kontrolluar financat publike dhe për këtë arsye të promovojë llogaridhënien e financave publike, vetëm botimi i dokumenteve nuk paraqitet i mjaftueshëm. Pa rritur aksesin e informacionit fiskal, transparenca fiskale nuk do të jetë efektive në promovimin e qeverisjes fiskale më të përgjegjshme. Kështu, përpjekjet drejt hapjes fiskale do të synojnë të lehtësojnë rritjen e kuptueshmërisë së publikut. OBI ka rekomanduar që Shqipëria të zgjerojë informacionin financiar dhe të politikave në propozimin e buxhetit ekzekutiv, Raportin e fundvitit dhe rishikimin e midis vitit për të qenë më specifik, duke shpërndarë informacionin për t'u siguruar palëve të interesit një kuptim më gjithëpërfshirës.

**Cili është
angazhimi?**

Transparenca e buxhetit konsiston në publikimin e raporteve të buxhetit dhe të dhënave financiare përkatëse në formate që janë të kuptueshme dhe të arritshme për të gjithë qytetarët dhe do të ndihmojë në zhvillimin e transparencës fiskale të nevojshme që qytetarët të jenë mjaft të informuar për të marrë pjesë në debatin publik për aspektet e buxhetit dhe për tu angazhuar dhe të marrin pjesë në planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit.

Për shkak të natyrës teknike të buxhetit publik dhe dokumenteve fiskale, në mënyrë që të arrihet

¹OBI mat aksesin e publikut në informacionin se si qeveria qendrore ngrre dhe shpenzon burimet publike dhe vlerëson disponueshmërinë në internet, kohën e duhur dhe gjithëpërfshirjen e tetë dokumenteve kryesore buxhetore

transparenca fiskale, ky angazhim do të krijojë informacionin e publikimit në kohë në një format që jo vetëm është i arritshëm lehtësisht në internet, por gjithashtu kuptohet lehtësisht, përdor gjuhë të thjeshtë dhe përfshin burimet shoqëruese plotësuese ose informacionet që shpjegojnë koncepte më komplekse ose teknike. Do të bëhen përpjekje të mëtejshme për të përfshirë publikun në procesin e buxhetit në mënyrë që të promovojë llogaridhënien publike ndaj qytetarëve përmes pjesëmarrjes qytetare.

Objektivi:

Angazhimi i Shqipërisë për të përmirësuar transparencën e buxhetit synon të garantojë një sistem të financave publike që promovon transparencën, llogaridhënien, disiplinën fiskale dhe efikasitetin në menaxhimin dhe përdorimin e burimeve publike për të përmirësuar cilësinë e ofrimit të shërbimeve dhe zhvillimin ekonomik. Angazhimi synon të arrijë një llogaridhënie të shtuar dhe transparenca përmes raportimit më të mirë të performancës financiare dhe jo-financiare në përputhje me standardet ndërkombëtare për të përmirësuar mbulimin, cilësinë dhe aksesin e informacionit mbi financat publike dhe promovimin e angazhimit qytetar gjatë gjithë ciklit të buxhetit.

Rezultatet e pritura:

- Ekziston një sistem i qëndrueshëm statistikor për njësitë e qeverisjes së përgjithshme;
- Statistikat financiare me kohë dhe të besueshme të qeverisë;
- Të botuara në raportet financiare vjetore dhe të përvitshëm dhe të përmbajnë informacion të arritshëm financiar dhe jofinanciar të performancës;
- Forcimi i mbikëqyrjes financiare dhe menaxhimin e rreziqeve fiskale;
- Mundësitë zyrtare të parashikuara për publikun për t'u angazhuar në planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit;
- Angazhim më i strukturuar dhe në kohë me qytetarët, organizatat e shoqërisë civile dhe akademinë në planifikimin, monitorimin dhe raportimin e buxhetit.

Për krijimin e transparencës së shtuar të buxhetit, ky angazhim do të vendosë përparësinë e përafrimit me metodologjitë ndërkombëtare për informacionin statistikor, forcimin e shitjes, fushëveprimin, afatet kohore dhe aksesin e informacionit të publikuar dhe krijimin e mundësive për qytetarët të angazhohen në procesin e buxhetit.

Publikimi në kohë i llogarive kombëtare të qeverisë në përputhje me Sistemin Evropian të Llogarive (ESA) 2010 dhe përdorimi i një sistemi statistikor të rishikuar (**pika referimit 1**) synon të sigurojë besueshmërinë e llogarive qeveritare të botuara dhe të sigurojë një kornizë të struktuar dhe publikime efikase dhe të sakta të statistikave financiare që përputhen me praktikën më të mira ndërkombëtare. Për të promovuar mbikëqyrjen dhe llogaridhënien e financave publike do të zhvillohet një deklaratë e përmirësuar e rrezikut fiskal në mënyrë që të monitorojë dhe zbusë më mirë rreziqet financiare (**pika referimit 2**).

Rritja e transparencës fiskale kërkon që informacioni i disponueshëm të jetë i duhur dhe në kohë. Si i tillë, ekzekutimi i buxhetit dhe raportet vjetore financiare (**pika referimit 3**) dhe i mesit të vitit (**pika referimit 4**) do të publikohen, duke përfshirë një gjuhë të thjeshtë dhe informacione plotësuese jo-financiare të performancës për të qenë lehtësisht të arritshme për qytetarët dhe promovojnë gjithëpërfshirëse të informacionit dhe raporteve të lidhura me buxhetin. Më në fund do të mundësojë një kalendar të dëgjimit të buxhetit për proceset kryesore të buxhetit (**pika referimit 5**).

Si do të kontribuojë angazhimi në zgjidhjen e problemit publik?

Sfida e OGP e prekur nga këto masa	Përmirësoni shërbimet publike	Rritja e menaxhimit efikas të burimeve publike	Rritja e integritetit publik	Rritni përgjegjësinë e korporatave	Krijoni një komunitet më të sigurt për qytetarët dhe
---	-------------------------------	--	------------------------------	------------------------------------	--

						shoqërinë civile
		☒	☒	☒	☒	☐
Pse është ky angazhim i rëndësishëm për vlerat e OGP?	Transparenca & Aksesi në Informacion	<ul style="list-style-type: none"> • A zbulon plani më shumë informacion për publikun? • A e përmirëson plani cilësinë e informacionit të zbuluar për publikun? • A e përmirëson plani aksesin e informacionit për publikun? • A e lejon plani të drejtën për informacion? ☒ Po ☐ Jo				
	Përgjegjësia publike	<ul style="list-style-type: none"> • A krijon apo përmirëson plani rregullat, rregulloret dhe mekanizmat për t'i kërkuar publikisht zyrtarët qeveritarë të përgjegjshëm ndaj veprimeve të tyre? • A e bën plani qeverinë të përgjegjshme para publikut dhe jo vetëm ndaj sistemeve të brendshme? ☒ Po ☐ Jo				
	Pjesëmarrja Publike & Qytetare	<ul style="list-style-type: none"> • A krijon apo përmirëson plani mundësi, ose aftësi për publikun për të informuar ose ndikuar në vendimet? • A krijon apo përmirëson plani mjedisin e mundshëm për shoqërinë civile? ☒ Po ☐ Jo				
	Teknologji & Inovacion	<ul style="list-style-type: none"> • A do të përdoret inovacioni teknologjik me një nga tre vlerat e tjera të OGP për të avancuar pjesëmarrjen, transparencën ose llogaridhënien? ☒ Po ☐ Jo				
Aktivitetet e Rëndësishme						
Pika referimi	Treguesit	Institucioni / et përgjegjës		Ide e re ose në vazhdim...	Afati kohor	

Arritje e verifikueshme për ta përmbushur këtë objektiv	Treguesit e Rezultateve	Outputet e Rezultateve	Institucioni kryesor përgjegjës	Agjencitë / Institucionet Mbështetëse / Koordinuese	E re ose e vazhduar nga 2018-2020 OGP AP	Data e fillimit	Data e përfundimit
Masa prioritare 1: 'Llogaritë Kombëtare të Qeverisë' Statistikat Financiare Qeveritare në kohë dhe të besueshme '							
Pika e referimit 1 Llogaritë Kombëtare të Qeverisë' Statistikat Financiare Qeveritare në kohë dhe të besueshme '	Përpilimi i Llogarive Kombëtare të Qeverisë sipas Metodologjisë Ndërkombëtare (ESA 2010) Numri i tabelave të ndërtuara kundrejt kërkesave totale përdoret për të matur këtë tregues.	1- Krijimi i një sistemi të qëndrueshëm statistikor për vlerësimin e Statistikave Financiare të Qeverisë 2- Tabelat EDP do të rishikohen duke përdorur sistemin statistikor të krijuar	Instituti i Statistikave (INSTAT)	Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MOFE); Banka e Shqipërisë (BSH)	☐ Jo ☒ Po (cila?) Përpilimi i Llogarive Kombëtare të Qeverisë sipas metodologjive ndërkombëtare (ESA 2010 dhe GFS 2014)	Janar 2020	Dhjetor 2022
Masa prioritare 2: 'Monitorimi dhe raportimi financiar dhe i performancës' Publikuar në këtë vit dhe i përvitshëm							
Pika referimit e 2: Menaxhimi i rrezikut fiskal: Mbikëqyrja e forcuar financiare dhe menaxhimi i rreziqeve fiskale në mënyrë që të ketë një FRS të përmirësuar me më shumë rreziqe fiskale të monitoruara dhe të zbutura nëse është e nevojshme.	Një Deklaratë e Përmirësuar e Riskut Fiskal.		MFE	Institucionet buxhetore, Sektori i Furnizimit me Ujë dhe NSH-të e tjera, Ministrinë e Linjës, Autoritetet Kontraktuese për Kontratat e Koncesionit / PPP me mbështetje buxhetore.	☐ Jo ☒ Po: Prezantimi i rreziqeve fiskale në pasqyrat e rrezikut fiskal	Janar 2020	Dhjetor 2022
Pika referimit 3: Publikohet raporti vjetor i ekzekutimit të buxhetit të qeverisë.	Publikuar në raportet financiare vjetore dhe të përvitshme që përmbajnë informacion të arritshëm financiar dhe jofinanciar të performancës		MFE	Ministrinë e linjës; Institucionet buxhetore	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022
Pika referimit 4: Publikohen raportet e ekzekutimit të buxhetit brenda vitit, përfshirë rishikimin e mesit të vitit.	Publikuar në raportet financiare vjetore dhe të përvitshme që përmbajnë informacion të arritshëm financiar dhe jofinanciar të performancës		MFE	Ministrinë e linjës; Institucionet buxhetore	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022

Masa prioritare 3:

Angazhimi i qytetarëve në planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit

Pika referimit 5: Janë siguruar mundësi zyrtare që publiku të angazhohet në planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit.	Një kalendar i dëgjimit të buxhetit me proceset kyçe të buxhetit është vendosur dhe implementuar.		MFE	Ministritë e linjës; Institucionet buxhetore	☒ Jo ☐ Po	Dhjetor 2020	Dhjetor 2022
--	---	--	-----	---	---	--------------	--------------

Informacioni i Kontaktit

Emri i personit përgjegjës nga agjencia zbatuese							
Titulli, Departamenti							
Email dhe Telefon							
Aktorë të tjerë të përfshirë	Aktorët shtetërorë të përfshirë	<p>Agjensi të tjera qeveritare të përfshira: Instituti i Statistikave (INSTAT), Sektori i Furnizimit me Ujë dhe NSH-të e tjera, Ministritë e Linjës, Autoritetet Kontraktuese për Kontratat e Koncesionit / PPP me mbështetje buxhetore,</p> <p>Agjencitë joqeveritare të përfshira: Pjesa më e madhe e OSHC-ve në Shqipëri, e cila ka lidhje me zhvillimin ekonomik dhe çështjet e financave publike / Universitetet / Fakulteti i Ekonomisë.</p>					

Angazhimi9

Objektivi specifik: **Transparenca mbi të Ardhurat**

Janar 2020 - Dhjetor 2022

Agjencia / aktori kryesor
zbatues

Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Përshkrimi i Angazhimit

**Cili është
problemi
publik që
angazhimi do
të adresojë?**

Nxitja e një administrate publike që funksionon me integritet kërkon krijimin e sistemeve plotësuese me procedura dhe rregulla që eliminojnë mundësitë për nëpunësit publikë për të shfrytëzuar pozicionin e tyre për përfitime personale.

Kur ekzistojnë sisteme komplekse dhe të paqarta, mungesa e mbikëqyrjes krijon mundësi për korrupsion. Pa transparencën fiskale dhe institucionet e mbikëqyrjes, të afta për të kontrolluar të ardhurat, korrupsioni mund të vendoset në formën e bashkëpunimit (siç janë marrëveshjet paraprake për të rregulluar çmimet ose termat), patronazhin (favorizim me anë të të cilit një person ose kompani punësohet / kontraktohet nga administrata publike, pavarësisht nga kualifikimet) për shkak të përkatësisë ose lidhjeve me zyrtarët qeveritarë), konfliktet e interesit (ku një individ përballlet me një zgjedhje midis detyrave dhe përgjegjësi të tyre dhe interesave të tyre privatë që mund të rezultojë në një keqpërdorim të burimeve publike) dhe korrupsionit (korrupsioni politik ku zyrtarët e qeverisë përfitojnë nga keqdrejtimi i qëllimshëm i fondeve publike për tu blerë me një kosto më të lartë nga shitës specifik). Meqenëse mungesa e transparencës mbi të ardhurat e qeverisë mund të ofrojë mundësi për të fshehur korrupsionin, kjo gjithashtu mund të pengojë besimin e publikut.

Transparenca e të ardhurave dhe pasurive të qeverisë promovon integritetin publik duke penguar sjelljen korruptive dhe duke u mundësuar institucioneve të mbikëqyrjes që të mbajnë përgjegjësi zyrtarë dhe institucione qeveritare. Sistemet që kërkojnë këtë transparencë ndihmojnë që zyrtarët publikë të qëndrojnë të ndershëm, të cilët rrjedhimisht ndërtojnë besimin e publikut tek qeveria.

**Cili është
angazhimi?**

Transparenca në rritjen e të ardhurave konsiston në publikimin dhe vënien në dispozicion të të gjitha të dhënave financiare përkatëse në lidhje me të ardhurat e mbledhura nga qeveria nga industri të ndryshme - sjellja e palëve të interesuara të industrisë, qeverisë dhe shoqërisë civile në procesin e monitorimit. Informacioni do të jetë në një format të kuptueshëm dhe të arritshëm për të gjithë qytetarët, të tilla si përmes përdorimit të gjuhës së thjeshtë dhe informacionit shoqëruar për të shpjeguar aspekte më komplekse.

Për të promovuar transparencën e të ardhurave publike, ky angazhim inicion hartimin dhe botimin e një inventari dhe regjistër të pasurive publike që përputhen me standardet ndërkombëtare të kontabilitetit të sektorit publik dhe ndjek një metodologji dhe politika të përditësuara dhe të përmirësuara për vlerësimin e aseteve publike duke përfshirë amortizimin dhe zhvlerësimin e pasurive.

	<p>Objektivi: Objektivi i këtij angazhimi është të rrisë llogaridhënien dhe transparencën përmes raportimit më të mirë të performancës financiare dhe jo-financiare në përputhje me standardet ndërkombëtare për të përmirësuar mbulimin, cilësinë dhe mundësinë e përdorimit të informacionit mbi financat publike. Do të bëhen përpjekje të mëtejshme për të përfshirë publikun në proces.</p> <p>Rezultatet e pritura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontabiliteti është në përputhje me standardet e duhura ndërkombëtare të kontabilitetit të sektorit publik; • Përgatitja dhe publikimi i regjistrit të plotë të pasurive të sektorit publik, bazuar në rregulloret e përmirësuara për vlerësimin dhe inventarizimin e këtyre pasurive. 										
<p>Si do të kontribuojë angazhimi në zgjidhjen e problemit publik?</p>	<p>Për të zhvilluar një sistem të qëndrueshëm për rritjen e transparencës dhe aksesit të informacionit mbi të ardhurat publike, ky angazhim do të marrë një qasje në faza për të paraqitur pasqyrat financiare të qeverisë me bazë akruale. Në këtë kontekst do të sigurojë që kontabiliteti publik dhe aktet ligjore janë në përputhje me praktikën më të mira ndërkombëtare (Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP) përmes një plani të miratuar veprimi strategjik (pika referimit 1). Të udhëhequr nga një metodologji e aprovuar, një inventar i pasurive do të zbatohet në të gjitha institucionet e qeverisë qendrore (pika referimit 2). Udhëzimet dhe politikat do të përmirësohen ose zhvillohen për njohjen dhe vlerësimin e pasurive (pika referimit 3), amortizimin dhe zhvlerësimin e pasurive (pika referimit 4) në përputhje me standardet e rakorduara.</p> <p>Menaxhimi i pasurive publike do të përmirësohet përmes zhvillimit dhe publikimit të një regjistri të plotë të pasurive për të gjithë administratën publike. Bazuar në rregulloret e përmirësuara të vendosura nga pikat e referimit 1-4, do të zhvillohet një metodologji me udhëzime për përgatitjen e inventarit të plotë të aseteve (pika referimit 5). Kjo metodologji do të sigurojë që institucionet publike të zbulojnë në mënyrë të saktë dhe gjithëpërfshirëse të ardhurat publike dhe kështu do të kufizojë mundësitë që praktikën joetike të fshihen dhe të promovojë angazhimin dhe mirëkuptimin civil. Inventari i aseteve publike do të regjistrohet në Sistemin e Informacionit Financiar të Qeverisë Shqiptare (AGFIS) (pika referimit 6) për institucionet buxhetore me qasje AGFIS dhe në Excel për institucionet buxhetore pa qasje të drejtpërdrejtë në AGFIS (pika referimit 7) e cila do të mundësojë gjurmimin dhe mbikëqyrjen.</p>										
<p>Sfida e OGP e prekur nga këto masa</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="467 1390 690 1545">Përmirësoni shërbimet publike</th> <th data-bbox="690 1390 912 1545">Rritja e menaxhimit efikas të burimeve publike</th> <th data-bbox="912 1390 1135 1545">Rritja e integritetit publik</th> <th data-bbox="1135 1390 1357 1545">Rritni përgjegjësinë e korporatave</th> <th data-bbox="1357 1390 1588 1545">Krijoni një komunitet më të sigurt për qytetarët dhe shoqërinë civile</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="467 1545 690 1604" style="text-align: center;">☒</td> <td data-bbox="690 1545 912 1604" style="text-align: center;">☒</td> <td data-bbox="912 1545 1135 1604" style="text-align: center;">☒</td> <td data-bbox="1135 1545 1357 1604" style="text-align: center;">☒</td> <td data-bbox="1357 1545 1588 1604" style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table>	Përmirësoni shërbimet publike	Rritja e menaxhimit efikas të burimeve publike	Rritja e integritetit publik	Rritni përgjegjësinë e korporatave	Krijoni një komunitet më të sigurt për qytetarët dhe shoqërinë civile	☒	☒	☒	☒	☐
Përmirësoni shërbimet publike	Rritja e menaxhimit efikas të burimeve publike	Rritja e integritetit publik	Rritni përgjegjësinë e korporatave	Krijoni një komunitet më të sigurt për qytetarët dhe shoqërinë civile							
☒	☒	☒	☒	☐							
<p>Pse është ky angazhim i rëndësishëm për vlerat e OGP?</p>	<p>Transparenca & Aksesit në Informacion</p> <ul style="list-style-type: none"> • A zbulon plani më shumë informacion për publikun? • A e përmirëson plani cilësinë e informacionit të zbuluar për publikun? • A e përmirëson plani aksesin e informacionit për publikun? • A e lejon plani të drejtën për informacion? <p>☒Po ☐Jo</p> <p>Ky angazhim rrit sasinë e informacionit dhe të dhënave mbi pasuritë publike. Një sistem i përmirësuar me udhëzime të qarta përmirëson cilësinë e informacionit në dispozicion duke siguruar që informacioni është gjithëpërfshirës, i saktë dhe i azhurnuar. Ai gjithashtu përqendrohet në përdorimin e praktikave dhe standardeve më të mira të rena dakord ndërkombëtarisht për të siguruar kuptueshmëri dhe krahasueshmëri të lehtë të të dhënave. Informacioni do të jetë në një format të</p>										

		kuptueshëm dhe të arritshëm për qytetarët përmes përdorimit të gjuhës së thjeshtë, aty ku është e mundur, dhe informacionit plotësues për të shpjeguar tema më komplekse.	
	Përgjegjësia publike	<ul style="list-style-type: none"> • A krijon apo përmirëson plani rregullat, rregulloret dhe mekanizmat për t'i kërkuar publikisht zyrtarët qeveritarë të përgjegjshëm ndaj veprimeve të tyre? • A e bën plani qeverinë të përgjegjshme para publikut dhe jo vetëm ndaj sistemeve të brendshme? ☒ Po ☐ Jo <p>Transparenca e rritur e bën qeverinë më të ekspozuar në sytë e qytetarëve në lidhje me mënyrën se si krijohen dhe mblidhen paratë publike. Përmes përmirësimit të disa procedurave dhe metodologjive dhe rregullave dhe vendosjen e të tjerave, të gjitha në përputhje me praktikën më të mira ndërkombëtare, ky angazhim zhvillon kornizën e nevojshme për t'i mbajtur institucionet publike të përgjegjshme për zbulimin dhe vlerësimin e tyre të pasurive. Përmes partneritetit me SECO, inventari dhe regjistri do të promovojnë përgjegjësinë ndaj autoriteteve të jashtme, si dhe autoriteteve të brendshme.</p>	
	Pjesëmarrja Publike & Qytetare	<ul style="list-style-type: none"> • A krijon apo përmirëson plani mundësi, ose aftësi për publikun për të informuar ose ndikuar në vendimet? • A krijon apo përmirëson plani mjedisin e mundshëm për shoqërinë civile? ☒ Po ☐ Jo <p>Duke e bërë më të arritshme informacionin mbi të ardhurat publike, përmes një metodologjie të standardizuar që përdor udhëzime transparente, publiku është në gjendje të informohet më mirë për financat publike dhe kështu, mund të kontribuojë me reagime për të informuar ose ndikuar në veprimet dhe politikat përkatëse të qeverisë. Për më tepër, duke vënë në dispozicion të gjitha të dhënat financiare përkatëse në lidhje me të ardhurat e mblledhura nga qeveria nga industri të ndryshme, ky angazhim do të sjellë industrinë, qeverinë dhe palët e interesuara të shoqërisë civile në procesin e monitorimit.</p>	
	Teknologji & Inovacion	<ul style="list-style-type: none"> • A do të përdoret inovacioni teknologjik me një nga tre vlerat e tjera të OGP për të avancuar pjesëmarrjen, transparencën ose llogaridhënien? ☒ Po ☐ Jo <p>Funksionimi i sistemit elektronik të informacionit, Sistemi i Informacionit Financiar të Qeverisë Shqiptare (AGFIS) do të mbështesë funksionalitetin e regjistrit. Kjo gjithashtu do të ndihmojë në sigurimin që të dhënat e ngarkuara janë të plota dhe gjithëpërfshirëse në përputhje me standardet e përcaktuara për të siguruar që promovon transparencën dhe gjurmueshmërinë, në mënyrë që institucionet publike të mbahen përgjegjëse.</p>	

Aktivitetet e Rendësishme

Pika referimi	Treguesit		Institucioni / et përgjegjës		Ide e re ose në vazhdim...	Afati kohor	
	Treguesit e Rezultateve	Outputet e Rezultateve	Institucioni kryesor përgjegjës	Agjencitë / Institucionet Mbështetëse / Koordinuese		Data e fillimit	Data e përfundimit
Arritje e verifikueshme për ta përbushur këtë objektiv	Treguesit e Rezultateve	Outputet e Rezultateve	Institucioni kryesor përgjegjës	Agjencitë / Institucionet Mbështetëse / Koordinuese	E re ose e vazhduar nga 2018-2020 OGP AP	Data e fillimit	Data e përfundimit

Masa prioritare 1:

Kontabiliteti është në përputhje me standardet e duhura ndërkombëtare të kontabilitetit të sektorit publik.

Pika e referimit 1: Aktet ligjore dhe standardet e kontabilitetit në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP) dhe planin e veprimit strategjik të vendit janë në fuqi.	Kalimi në një bazë fazore në prezantimin e pasqyrave financiare të qeverisë me bazë akruale		Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE)	Banka Boterore (BB); Bashkëpunimi Ekonomik dhe Zhvillimi i Sekretariatit Shtetëror Zviceran për Çështjet Ekonomike (SECO)	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022
--	---	--	---	--	---	------------	--------------

Pika e referimit 2: Inventari i pasurive të implementuara në të gjitha institucionet e qeverisjes qendrore, bazuar në metodologjinë e aprovuar.	Zbatimi i inventarit të aseteve në të gjitha institucionet e qeverisë qendrore		MFE	BB; SECO	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022
Pika e referimit 3: Udhëzime për njohje dhe vlerësim të zhvilluar / azhurnuar.	Udhëzimet e zhvilluara.		MFE	BB; SECO	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022
Pika e referimit 4: Zhvillimi i politikave për amortizimin dhe zhvlerësimin (në përputhje me strategjinë për zbatimin e standardeve të kontabilitetit).	Politikat e zhvilluara.		MFE	BB; SECO	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022

Masa prioritare 2:

Përmirësimi i menaxhimit të pasurive:

Përgatitja dhe publikimi i regjistrit të plotë të pasurive të sektorit publik bazuar në rregulloret e përmirësuara për vlerësimin dhe inventarizimin e këtyre pasurive.

Pika e referimit 5: Përgatitur metodologjia dhe udhëzimet për një inventar të plotë të pasurive publike në institucionet e Qeverisë Qendrore (QQ).	Metodologjia dhe udhëzimet e përgatitura bazuar në rregulloret e përmirësuara për vlerësimin e pasurive dhe inventarit		MFE	BB; SECO	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022
Pika e referimit 6: Inventari i plotë i pasurive publike regjistrohet në Sistemin e Informacionit Financiar të Qeverisë Shqiptare (AGFIS) nga ato Institucione Buxhetore (IB) që kanë akses të drejtpërdrejtë në këtë sistem.	Pasuritë publike të regjistruara në AGFIS		MFE	Institucionet Buxhetore të zgjedhura për të pasur akses të drejtpërdrejtë në AGFIS	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022
Pika e referimit 7: Inventari i plotë i pasurive publike është regjistruar në Excel (për IB-të të cilat nuk kanë akses të drejtpërdrejtë në AGFIS).	Pasuritë publike të regjistruara në Excel		MFE	Institucionet Buxhetore pa akses të drejtpërdrejtë në AGFIS	☒ Jo ☐ Po	Janar 2020	Dhjetor 2022

Informacioni i Kontaktit

Emri i personit përgjegjës nga agjencia zbatuese

Titulli, Departamenti		
Email dhe Telefon		
Aktorë të tjerë të përfshirë	Aktorët shtetërorë të përfshirë	<p>Agjensi të tjera qeveritare të përfshira: <i>Instituti i Statistikave (INSTAT), Institucionet Buxhetore;</i></p> <p>Agjencitë joqeveritare të përfshira: <i>Pjesa më e madhe e OSHC-ve në Shqipëri, e cila ka lidhje me zhvillimin ekonomik dhe çështjet e financave publike / Universitetet / Fakulteti i Ekonomisë, Banka Botërore, SECO.</i></p>